

VLADA IZGUBILA DIRKO Z VOJNIM DOBaviteljem

Zavlačevanje v nižji kongresni zbornici je omogočilo, da je ladja z letali za špansko vlado pravčasno prišla na visoko morje.

WASHINGTON. — Španska tovorna ladja Mar Cantabrico, ki vozi tovor letal in letalskih motorjev v Španijo (vladi), je včeraj odpula iz newyorkškega pristanišča, prispela na visoko morje, preden je zvezni vladni uspešno, dobiti od kongresa pooblastilo, da sme ustaviti pošiljanje vojnega materiala v Španijo. S tem je vlada izgubila melodramatično dirko z vojnim dobaviteljem Robertom Cusejem iz Jersey Cityja, ki je ta tovor odpadol. In utegne se celo zgoditi, da bo izgubila tudi drugo dirko, namreč s californijskim muničijskim izvozniškom Richardom Dineleyjem, ki ima v rokah dovoljenje državnega departmента za izvoz (v Španijo) orožja in municije v skupni vrednosti štirih in pol milijona dolarjev. Vladni uradniki so sicer mnenja, da bo vzelo še najmanj 18 ur, predno bo mogoče odpolstati nadaljni tovor, toda Dineley je včeraj izjavil, da bo njen tovor v 24 urah lahko že na potu v Španijo. On je čakal včeraj samo še prihoda španskega zastopnika, ki se je zakasnil, da prevzame tovor, nakar bo isti odpolstani.

Senat je sprejel resolucijo, ki (Dalje na 2. str.)

Clevelandski stavkovni odbor odgovarja predsedniku G.M.

Sloanovo pismo, naslovljeno na delavce v tovarnah korporacije General Motors, mrgoli raznih potverb, pravi odbor.

Odbor, ki vodi stavko v takojšnji tovorni družbe Fisher Body, nam je poslal v približevanju sledoč izjavo, s katero odgovarja na pismo predsednika korporacije General Motors Alfredu P. Sloanu, katerega so objavili clevelandski dnevniki (kot glas) preko celih strani:

Če je bila kdaj servirana javnost kaka bolj munichausenska (lažnjiva) storija, kakor je bila ta, ki jo je potom objavljena preko celih strani v vseh clevelandskih listih razširil Alfred P. Sloan ml., tedaj je mi nismo še slišali. Najmilejši izraz, ki ga zasluži za to storijo, je "lažnjivec". Može Mr. Sloanovega mernega kalibra so preveč dobro poučeni o vsem, da bi sami mogli verjeti izjavam, ki so tako nesramno potvrdjene od začetka do konca, kakor njegovo pismo vsem delavcem korporacije. Clovek, kateremu so znana dejstva, o katerih govori Mr. Sloan, mora zelo natančno pregledati ta dokument, da najde v njem nekaj, kar je vsaj od dač podobno resnici.

Dejstvo je, da korporacija nadaljuje s smernicami, ki so odgovorne za vse dosedanje neprilike, dočim se je to odgovornost krivčno naprito delavstvu. Ali se Mr. Sloan upa govoriti, da bo "delo . . . nadalje odvisno od zmožnosti in uspešnosti", ko je bilo dokazano, da se je zahtevalo od delavcev skoz dobo več let tedenske prispevke v tovarni, da so mogli obdržati delo?

Vprašanje priznanja (unije) in kolektivnega pogajanja bomo spustili mimo. Mi namreč nismo razpoloženi za šalo.

Vzeta kot celota bo moralita iti Mr. Sloanova izjavo v zgodbino kot dokument, ki bo lahko služil za vzorec vsakega nesocialnemu in protunijskemu industrijskemu tiranu bodočnosti.

S to izjavo je Mr. Sloan uničil vsako pravico do vpoštovanja njegove pozicije v kompaniji.

SLOVENSKIM DELAVCEM PRI FISHER BODY CO.

"Employees Committee" (kompanijska unija Fisher Body Co.), je razposlala pisma na delavce, zaposlene v tovarni Fisher Body kompanije, v katerih nagovarja delavce, da bi se vrnili na delo pod obstoječimi razmerami. Poleg je priložena nekakšna glasovnica z izjavo, katera se v prestavi glasi: "Jaz sem voljan vrniti se nazaj na delo kakor hitro mogoče pod delovnimi razmerami, ki so obstojale ob času izbruha stavke, ker verjamem, da se vsa nesoglasja lahko poravnajo po vrniti nazaj k delu." Tako piše na glasovnici, katero želijo, da jo podpišete in pošljete na skrivnostno poštno številko; zraven je pismo, v katerem tolmačijo njih namen, kateri je, da bi se pridelo s skebanjem, spodaj so pa podpisani "generali" in ostanki ponesrečene "kompanijske unije," kompanijski priliznjenci. Ta unija je nepostavna, zato se skrivajo tovarnarji za temi ljudmi, kateri tudi financirajo vso stvar in najamejo nekaj takih "garjevcov," da jih imajo za spredje svoje "sance."

Na slovenske delavce se apelira, da naj nikar ne nasedejo temu vabilu, ker s tem ne samo, da naredite škodo sebi, pač pa tudi ostalim sodelavcem, kateri se borijo za boljše delavske razmere, za resnični življenski standard ter za človeško ravnanje z delavci od strani dobička-lakomnih avtokratskih avtomobilskih tovarnarjev. Misliš (Dalje na 2. str.)

CLAN KLUBA LAŽNJIVCEV V NEVARNOSTI

BURLINGTON, Wis. — Farmer Matt Weiler iz Wetaskiwi, Alberta, Kanada, je v nevarnosti, da izgubi člansko pravico v burlingtonskem Klubu lažnjivcev. Mož je namreč pravil, da je na njegovih farmi zrastel krompir, sedem in pol palca dolg in štiri palce v prezrezu, zdaj pa ga dolže, da je govoril — resnico. Resnice pa člani tega klubu ne smejo govoriti, če nočejo izgubiti članske pravice. (Burlingtonski organizirani lažnjivci bi morali podeliti članski certifikat našima sosedoma Lojetzu in Jaki; ta dva bi ga ne zapravila takoj lahkomiselnno, kaže Weiler . . .)

V bolnišnicu
S Svetkovo ambulanco je bila odpeljana v St. Alexis bolnišnico Anna Ostanek, hčerka Josephine in Mary Ostanek, 708 East 157 St. Nahaja se v sobi št. 403.

Progresivne Slovenke
Nocoj ob 7:30 imajo, sejo pri Mrs. Starman Progresivne Slovenke, krožka št. 3. Članice naj bodo gotovo navzoče.

Pred pogajanji med unijo in General Motors?

Korporacija zahteva, da "sedeti stavkarji" zapuste njene tovarne unije pa jamstvo, da korporacija ne bo začela demontirati tovarn.

DETROIT, 6. jan. — Sinoč se je zvedelo, da je uprava korporacije General Motors pripravljena začeti pogajanja z zastopniki avtne unije (U. A. W.) ako se odstranijo iz njenih tovarn "sedeti stavkarji," dočim je na drugi strani usija pripravljena sestati se z zastopniki korporacije samo v slučaju, da dobi definitivno zagotovilo, da korporacija ne bo skušala prenesti strojev iz zaprtih tovarn drugam in zrcala s produkcijo v drugih krajin. To se je zvedelo potem, ko je imel posredovalec delavskih departmanta James F. Dewey dve konferenci z zastopniki korporacije in dve z zastopniki unije. Dewey je imel konferenco z zastopniki korporacije tudi danes določne.

Obenem se je zvedelo, da je korporacija pripravljena priznati U. A. W. kot posredovalko ali zastopnico delavcev, ni pa pripravljena priznati se unije kot edine zastopnike svojih delavcev. Unija bo pripravljena v zgradbi, da se jo prizna kot zastopnico vseh produktivnih delavcev korporacije. Predsednik avtne unije Homer Martin in eksekutivni predsednik korporacije G. M. William S. Knudsen nista sinoč hotela podatki nobenega komentarija. Dewey pa je izjavil, da je treba premostiti samo eno zapreko, nato bo omogočena konferenca zastopnikov oba strani, ni pa hotel povediti, kaj je ta "edina zapreka." Dewey je videti optimističen v pričakuje, da se mu bo posrečilo spraviti zastopnike oba strank skupaj. Uradnik korporacije so mu baje dati obljubo, da ne bodo skušali obravljati zaprtih tovarn tekom pogajanj. Unija bi v takem slučaju bila pripravljena odrediti evakuacijo tovarn družbe Fisher Body, št. 1 in 2, v Flint, Mich., ki sta postali središče s p o r a . Sugestirano je tudi bilo, da bi se doseglo kompromis s tem, da bi korporacija umaknila injunkcijo proti "sedeti stavkarjem" v temata tovarnama, ki sede pri strojih že cel teden. Toda nobena stranka ni včeraj podala komentarja.

Kratko pa jedrnat

Na včerajšnji komentar — podlost, pod naslovom "Velikodusen dar" v Ameriški Domovini." Naj bo moj komentar ali odgovor tale: Od društva Ribnica št. 12. Slovenske Dobrodelenne Zveze sem sprejel sveto 7 dolarjev in 48 centov. Pri tem društvu je ustanovitelj in član tudi Louis Pirc, urednik Ameriške Domovine. Pirc bi vprašal, komu je ta denar namenjen: fašistom ali braniteljem demokracije? — Louis Zorko, tajnik, odbora Clev. fed. v pomoč braniteljem demokracije v Španiji.

Smrtna kosa
Staršem Louisu in Mary Hočvar je umrl triletni sinček Donald. Spadal je k društvu Mir, št. 10 SDZ. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob 8. iz hiše žalosti na 9407 Reno Ave., pod vodstvom pogrebnika Louisa L. Ferfolia.

Seja
Društvo Svoboda, št. 748 S.N.P.J., ima jutri zvečer ob 7:30 sejo v čitalnici SDD na Waterloo Rd. Članice naj bodo gotovo navzoče.

Seja
Društvo Svoboda, št. 748 S.N.P.J., ima jutri zvečer ob 7:30 sejo v čitalnici SDD na Waterloo Rd. Članice naj bodo gotovo navzoče.

"Ameriška Domovina" je za španske fašiste!

Zadnjih nas je neki rojak iz Girarda, O., vprašal, ali je "Ameriška domovina" naklonjena španskim fašističnim rebelom. Odgovorili smo, da nedvomno simpatizira z njimi, da pa je pod pritiskom javnega mnenja postala previdna ter skrila svoje simpatije do Francovih fašistov pod krinko bolj "nepristranskega" poročanja. Včeraj pa je šment premotil urednika tega lista, da sta zopet pokazala njuno pravno barvo. V včerajšnji izdaji "A. D." bomo namreč sledili fašistični hujšaški očvrek:

"E" poroča, da je dal znan cementni kontraktor, Anton Malnar, deset dolarjev za španske socialiste. Sve "E" pravi, da je to krasen zgled rojaške zavednosti. Torej bo Mr. Malnarjev desetek kupil nekaj krogel za pobiranje katoličkih duhovnikov in redovnic. Num se zdi, da bi Malnarjev desetek lahko kupil pet parov čevljev kakim sirotinom otrokom v naseljih, kar bi bilo res zgleda vredno, ne pa podpirati španske sociale liste, ki jim gre za to, da uničijo zadnjo sled krščanstva v Španiji in na svetu sploh. To je dobro, da si katoličani zapomnijo.

Vidite, kam pes tako molí? "A. D." je huda, ker je Mr. Malnar prispeval deset dolarjev v fond, ki ga zbirajo demokratični ameriški delavci, da z njih pomagajo španskemu ljudstvu v njegovi težki borbi proti fašistični reakciji — proti Francu, Hitlerju in Mussolini! To jo je tako razčailo, da je v hudi jezi izrekla novo laž, da je "E." zapisala, da je Mr. Malnar s tem dal "krasen zgled rojaške zavednosti", kar se ni zgodilo, ker pri nas pač dobro vemo, da "rojaška zavednost" res ne more imeti pri tem nobenega opravka, saj se ne gre za kako domačo prireditve, temveč za ohranitev svetovne demokracije! Potem je seveda moral pogreti tisto o "vlivanju krogel za duhovnike in nune", kar bo imel Franco v svojih streliških jarkih same škofe, župnike, kaplane, menih in nune, kar zabeli z opazko, da si morajo katoličani to "zapomniti", kar je z drugimi besedami poziv na bojkot (Mr. Malnarja). In da bi vse skupaj "bolj držalo", še nekaj krokodilov solz zaradi "sirotin otrok", pri čemer pa popolnoma pozablja, koliko čevljev, oblek in mleka, kruha itd. bi se lahko kupilo s težko prisluženim denarjem naših rojakov, ki leži zakovan v ledu propadle "najvarnejše banke na svetu"!

Tako, rojaki v Girardu in pri nas, zdaj veste, da se "A. D." postavlja za Francove fašistične mornarice. Zdaj ne morete več dvomiti o tem. "A. D." je sama prostovoljno razpršila vse dvoome o tem!

Stanovnikova umrla

Sinoč je umrla Ana Stanovnik, starca 25 let in stanujoča na 6707 Bliss Ave. Truplo pokojnika se nahaja v pogrebnem zavodu Jos. Žele in Sinovi, 6502 St. Clair Ave. Podrobnosti bodo poročali jutri.

Verovšek
V petek zvečer je redna seja dramatičnega društva "Anton Verovšek". Ker je to seja pred prireditvijo, je važno in potreben, da se je udeleži vsi člani.

Roosevelt opozarja na voljo ljudstva

N. R. A. je morala iti, pravi predsednik, toda problemi, katere je skušala rešiti, so ostali z nami in ameriško ljudstvo zahteva od vseh treh vladnih vej, da jih složno rešijo

Predsednik je mnenja, da z ustavo ni nič narobe, potrebo je le bolj širokogradno, liberalnejše tolmačenje.

WASHINGTON. — Predsednik Roosevelt je včeraj osebno prečital svojo letno poslanico kongresu na skupni seji obh

zborno ter ob tej priliki opominil zvezna sodišča, da je ameriško ljudstvo lani 3. novembra jasno povedalo, da zahteva od vseh treh vladnih vej — zakonodajne, eksekutivne in sodne — da se složno lotijo reševanja nujnih socialnih in ekonomskih problemov, o katerih je skočil rešiti, so ostali z nami in ameriško ljudstvo zdaj zahteva, da jih vlada reši v okvirju demokracije. Toda on ne misli, da je v ta namen potrebna spremembna ustava. Ustava je dobra, potrebljena je le bolj širokogradno, bolj liberalno tolmačenje iste. Predsednik je tudi opozoril na ustavne debate pred 150 leti, o katerih je dejal, da jasno govorje, da so se očetje republike zavedali, da bo civilizacija ustvari problema, o katerih se nahaja v prostem pod kavcijo. Njegov odvetnik William J. Corrigan je izjavil, da bo ginal zadevo pred zvezno vrhovno sodiščem.

Seja in shod

Opozarja se vse člane in članice kluba št. 27 JSZ, da se vrši redna mesečna seja v soboto 9. jan. ob 8. uri zvečer v prostorih kluba v SND. Da se ni seja vršila v rednem času je vzrok.

Novo leto, ta petek se pa vrši shod v City klubu, na katerem bo govoril poročeval, ki se je nahajjal v Španiji. Govoril bo o razmerah, ki se godijo tam. Shod sklicuje mladinska liga soci. stranke. Upam tudi, da se udeležite. Upam tudi, da se udeležite seje v polnem številu. Počakajte, da ste v resnici za napredok. — Tajnik.

Smrtna kosa

V sredo je po dveletni bolezni preminula Mrs. Frances Žurgo, roj. Tekauc. Stara je bila 58 let in je stanovala na 14923 Aspinwall Ave. Rojena je bila v vasi Jagorje, fara Streljan pri Doljenskem Teljaku. Tukaj zapušča žaluočega moža Mathewa in 9 otrok, Josepha, Mrs. Frances Horvath, Louisa, Jane, Mary, Mathew, Rose, Franka in Williamsa. Pogreb se bo vršil iz hiša žalosti v cerkev Marije Vnebovzetje v soboto ob 9. zjutraj pod vodstvom Grdinovega pogrebnega zavoda.

Člani "Slovana"

Ciane, pcvce in tudi častne člane pevskega zborov Slovan se pozivlja, da vsaj do nedelje vrnejo vse vstopnice od koncerta, da se bo lahko vse uredilo drugi teden, ko so računi veselice. Prosli se tudi, da prinesete pličilne knjižice, da se vse uredi. Dne 16. januarja je letna seja zboru in volitev odbora za leto 1937. Prosli se, da upoštevate ta poziv in da pridejte na sejo 16. januarja.

Seja

Redna seja društva Woodmen Circle, št. 110, se vrši jutri zvečer ob 8. v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Vabi se tudi vse članice Hippel Guards, da so gotovo navzoče, kjer se bo ukrepalo nekaj posebnega o njih.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
VATRO J. GRILL, President

IVAN JONTEZ, Editor

6231 ST. CLAIR AVE.—HENDERSON 5311 - 5312

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznalaču v Clevelandu, za celo leto \$5.50

za 6 mesecev \$3.00; za 3 mesecev \$1.50

Po pošti v Clevelandu, du v Kanadi in Mexicu

za celo leto \$6.00

za 6 mesecev \$3.25; za 3 mesecev \$2.00

Za Združenje države za celo leto \$4.50

za 6 mesecev \$2.50; za 3 mesecev \$1.50

Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemskie države

za 6 mesecev \$4.00; za celo leto \$8.00

Entered as Second Class Matter April 28th, 1918

at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the

Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

UREDNIKOV PRIVATNI KOTIČEK

ŠTIRJE AMERIŠKI LETALCI, ki so šele pred kratkim stopili prostovoljno v službo španske vlade, so se naveličali španske civilne vojne, ki obrnili hrbot ter odrinili v Pariz. Pravijo, da je bil njihov španski poveljnik preveč robat z njimi in da jim je grozil s smrtno. Vzlic vsemu so pa odnesli celo kožo iz Španije. Nu, to, da so se naveličali sodelovati v španskem konfliktu ter mu obrnili hrbot, bili vzroki taki ali drugačni, navsezadnje ni nič izrednega ali važnega. Zanimivo in važno je le, kar je povedal o bojni taktiki španske vlade vodja teh letalcev major Frederick Lord, ki je izjavil:

"Udeležili smo se šest bombnih ekskurzij in bili pri tem posvarjeni, da ne smemo bombardirati odprtih mest, sicer bomo kaznovani z ustrelitvijo. Jaz sem prepričan, da fašisti niso tako tankovestni."

Lord torej prizna, da je španska ljudska vlada svojim letalcem prepovedala pod smrtno kaznijo bombardirati odpta mesta in pobijati z bombami neoborožene civiliste. Fašistična komanda pa dela baš nasprotno: dan za dnevom pošilja bombna letala nad Madrid, ki je odprto mesto; dozdaj so rebelni letalci pobili samo v Madridu že več tisoč neoboroženih moških, žensk in otrok!

Naši fašistični simpatičarji na St. Clairju in v Lemontu bodo seveda dalje vztrajali, da je španska ljudska vlada razbojniška, zločinska in zverinska, dokim bodo fašistični morilci pri njih nadalje ostali — "jagenjčki-kodrčki" ... Preveč so jim že prirasle k srcu krvave laži o "španskih rdečih zverinah" in "poklanjih in oskrunjeneh nunah, nedolžnih otročičih itd." ...

REVIIA NATION piše o papeževem božičnem govoru:

"Božični radijski govor papeža Pija je bil zasnovan, da odstrani bojazen glede njegovega zdravja, ki pa jo je samo še povečal. Jecajoče govorjenje, mučne pavze in vesti o njegovih izčrpanosti, ki so sledile, skoro ne dopuščajo dvoma, da je bilo zdaj zadnjič, ko se je čul njegov glas. Svojemu nasledniku bo zapustil prestol, ki ni več skala, temveč splav, ki se premetava na valovih svetovnih socialnih in političnih borb. Ogrožen z desne v Nemčiji in z leve v Španiji, je papež, ki je sicer govoril o "zgrešenih in pogubnih" idejah onih, "ki se predstavljajo za branilca reda proti neretu," še bolj odkrito zvezal cerkev proti levici. S tem, da je istovetil svojo križarsko vojno proti komunizmu z opozicijo proti vladu v Španiji, je naročil katoliški cerkvi, z njenimi 330 milijoni članov, da postane sovražnica vsake ljudske fronte v vsaki bodoči krizi."

* * *

MUSSOLINI igra čudno igro: na eni strani daje Angležem obljube, da bo "držal roke proč od Španije," na drugi pa mirno gleda, kako odhajajo v Španijo nadaljni tisoči njegovih "prostovoljev". Da bi Angleži tega ne videli, je neverjetno. Da bi jim ta igra ugajala, tudi ni verjetno. Toda boje se vojne, ker misijo, da niso še dovolj pripravljeni. Seveda ima prste vmes tudi strah pred komunizmom, ki tako meša glave evropskih državnikov, da največkrat ne vedo, ali se jih še drže in kje.

UREDNIKOVA POŠTA:**Akcija za brezposelno zavarovanje**

Izvrski zapisnika se je obdržane 30. decembra so slediči: Prav lepo število društev se je odzvalo pismo, da še nadalje ostanejo člani te potrebnje akcije. Organizacija the Ohio Association for Social Security in tudi druge grupe ki se bore za socialno zavarovanje bodo imeli dovolj posla, da se amandira v državnih zakonodajih sprejeti zakon. Izboljšati se ga pamora, ker je v sedajni obliki pomanjkljiv in ne nudi nikake zaščite sedanjim brezposelnim. Iz poročila navzočih društvenih zastopnikov je razvidno, da je dokaj društvo sklenilo finančno pomagati centralnemu odboru, kateremu ni mogoče vršiti dane naloge brez denarnih sredstev.

Razmotrivalo se je apel organizacije Workers Alliance of America. Omenjena organizacija namerava predložiti svoj program kongresu v Washingtonu. 9. januarja bo podan načrt potom National Radio Hookup po predsedniku David Lasseru, pobijal ga pa bo predsednik narodne trgovske zbornice, za njim pa bo govoril administrator Hopkins. Komur bo dana prilika naj posluša Odborom društva, kakor tudi posameznikom se priporoča, da pišejo, ali brzavijo kongresnikom in senatorjem, da podprejo program Workers Alliance. Velike važnosti je za celotni živelj društva, trgovce, male obrtnike, kakor tudi posameznike, če se delave obdrži pri delu, da jim je možno plačevati mesečne asemente pri društvi in pri trgovcih za potrebščine. Čas je kratek med 11 in 15 tega meseca bo kongres razmotril o preje imenovaniam načrta. Toraj piše kongresmanom takole:

*House of Representatives,
Washington, D. C.
(Ime kongresmana)*

Dear Sir:

I urge your support and vote for the program of the Workers Alliance of America.

Na to se podpišete in oddajte na pošto ali pa brzovajte.

Društvenim zastopnikom se priporoča, da se vsi navzoči pri prihodnji seji, da izvoli odbor. Navzoč bo tudi govornik iz centrale, kateri bo podal v govoru marsikaj zanimivega.

Jos. Merhar, zapisnikar

O Kosovelu

Ko sem bral božično izdajo Enakopravnosti mi je nekaj še naloženo v srce ko sem bral ime mojega sošoleca, Števka Kosovela. Njegov oče je bil pa moj učitelj, ali nadučitelj, ko sem pojal v šolo v Tomaj. Ker se nisva vredno dolgo vrsto let, sem vedel, da se nahaja nekje v Jugoslaviji, toda prav nič nisem vedel s kom si ubija življenje. Bil je zelo marljiv in prijazen deček. Tudi njegov oče, Anton Kosovel, je bil zelo dober učitelj že kot mlad fant se je povpel do nadučitelja v Sežani. Radi narodne ideje je bil premesten iz Se-

Uredništvo "Enakopravnosti" je veseljalo približno 1000 člankov, kar pa ne pomeni, da se strinja z izjavami ali trditvami zapisnikov. Uredništvo pove svoje mnenje o vsem na drugem mestu, v prel vrsti v uredniški koloni. Rekordov se ne vrne.

Glas Napredka, št.

132 JSKJ

Kot običajno se prve dni januarja želi vsem srečno novo leto. Koliko se uresničijo te besede pa povedo nasledni dnevi. Tudi jaz se pridružim voščilcem in voščim vsem članom v članicam društva Napredek, št. 132, vsem članom in članicam sosednjih društev, ter vsem čitalcem in čitateljicam člana listice, nazadnje pa še osobju Enakopravnosti veselo, zdravo in srečno novo leto.

Naj bo že tako ali tako, jaz predrek, št. 132, JSKJ je bilo sklenjeno da se seje vrše po starem, to je drugi petek v mesecu v navadnih prostorih v Slovenskem Društvenem Domu. Kar jaz značim za sejo je zbiranje vsaj polovice članstva po velikosti društva. Nikakor pa pri meni ne velja za sejo navaden sestanek društvenega odpora in par članov in to se godi pri večini društev. Ne vem kaj bi človek naredil, da bi privabil več članstva na sejo.

Naj bo že tako ali tako, jaz vabim vse člane in članice društva Napredek na prihodnjo sejo v petek, 8. januarja. Na programu bo vpeljevanje novih učnadnikov, ali bolje rečeno nadaljevanje starih učnadnikov. Pa kot sem že prej omenil, da bo ste navzoče na seji ne samo učnadniki, ampak tudi skupno činstvo, da boste slišali sklep članske seje.

John Korošec, predsednik

VLAADA IZGUBILA DIRKO Z VOJNIM DOBAVITELJEM

(Dalje s 1. strani)

Pocoblašča zvezno viado, da sme ustaviti v Španijo namenjene vojne orožja in municije, pa manj kot enourni debati in sodelovanje. V nižji kongresni zbornici pa je to preprečil farmarsko-delavski kongresnik John Toussaint Bernard iz Minnesote, ki sem prvi v zveznem kongresu. Načelnik kongresnega odseka za inozemske odnose Sam D. Reynolds, ki je misil, da ne bo nobene opozicije, je predlagal, da bi zbornice takoj prešla na razpravo o resoluciji. Tedaj se je oglašil Bernard z: "Jaz ugovarjam." S tem je zavlekel proces sprejetja resolucije za dve ur, kar je zadostovalo ladji Mar Cantabrica, da jo je odkurila iz ameriških voda (ki se nahaja 3 milje od obrežja). Pravila namreč zahtevajo, da je treba v takih slučajih (če ni soglasnega pristanka) sprejeti poseben dnevni red, določiti čas za debatiranje, razmotrivanje o dodatkih in še več drugega. To pa posredno opozicije, je predlagal, da bi zbornice takoj prešla na razpravo o resoluciji. Tedaj se je oglašil Bernard z: "Jaz ugovarjam." S tem je zavlekel proces sprejetja resolucije za dve ur, kar je zadostovalo ladji Mar Cantabrica, da jo je odkurila iz ameriških voda (ki se nahaja 3 milje od obrežja). Pravila namreč zahtevajo, da je treba v takih slučajih (če ni soglasnega pristanka) sprejeti poseben dnevni red, določiti čas za debatiranje, razmotrivanje o dodatkih in še več drugega. To pa posredno opozicije, je predlagal, da bi zbornice takoj prešla na razpravo o resoluciji. Tedaj se je oglašil Bernard z: "Jaz ugovarjam." S tem je zavlekel proces sprejetja resolucije za dve ur, kar je zadostovalo ladji Mar Cantabrica, da jo je odkurila iz ameriških voda (ki se nahaja 3 milje od obrežja). Pravila namreč zahtevajo, da je treba v takih slučajih (če ni soglasnega pristanka) sprejeti poseben dnevni red, določiti čas za debatiranje, razmotrivanje o dodatkih in še več drugega. To pa posredno opozicije, je predlagal, da bi zbornice takoj prešla na razpravo o resoluciji. Tedaj se je oglašil Bernard z: "Jaz ugovarjam." S tem je zavlekel proces sprejetja resolucije za dve ur, kar je zadostovalo ladji Mar Cantabrica, da jo je odkurila iz ameriških voda (ki se nahaja 3 milje od obrežja). Pravila namreč zahtevajo, da je treba v takih slučajih (če ni soglasnega pristanka) sprejeti poseben dnevni red, določiti čas za debatiranje, razmotrivanje o dodatkih in še več drugega. To pa posredno opozicije, je predlagal, da bi zbornice takoj prešla na razpravo o resoluciji. Tedaj se je oglašil Bernard z: "Jaz ugovarjam." S tem je zavlekel proces sprejetja resolucije za dve ur, kar je zadostovalo ladji Mar Cantabrica, da jo je odkurila iz ameriških voda (ki se nahaja 3 milje od obrežja). Pravila namreč zahtevajo, da je treba v takih slučajih (če ni soglasnega pristanka) sprejeti poseben dnevni red, določiti čas za debatiranje, razmotrivanje o dodatkih in še več drugega. To pa posredno opozicije, je predlagal, da bi zbornice takoj prešla na razpravo o resoluciji. Tedaj se je oglašil Bernard z: "Jaz ugovarjam." S tem je zavlekel proces sprejetja resolucije za dve ur, kar je zadostovalo ladji Mar Cantabrica, da jo je odkurila iz ameriških voda (ki se nahaja 3 milje od obrežja). Pravila namreč zahtevajo, da je treba v takih slučajih (če ni soglasnega pristanka) sprejeti poseben dnevni red, določiti čas za debatiranje, razmotrivanje o dodatkih in še več drugega. To pa posredno opozicije, je predlagal, da bi zbornice takoj prešla na razpravo o resoluciji. Tedaj se je oglašil Bernard z: "Jaz ugovarjam." S tem je zavlekel proces sprejetja resolucije za dve ur, kar je zadostovalo ladji Mar Cantabrica, da jo je odkurila iz ameriških voda (ki se nahaja 3 milje od obrežja). Pravila namreč zahtevajo, da je treba v takih slučajih (če ni soglasnega pristanka) sprejeti poseben dnevni red, določiti čas za debatiranje, razmotrivanje o dodatkih in še več drugega. To pa posredno opozicije, je predlagal, da bi zbornice takoj prešla na razpravo o resoluciji. Tedaj se je oglašil Bernard z: "Jaz ugovarjam." S tem je zavlekel proces sprejetja resolucije za dve ur, kar je zadostovalo ladji Mar Cantabrica, da jo je odkurila iz ameriških voda (ki se nahaja 3 milje od obrežja). Pravila namreč zahtevajo, da je treba v takih slučajih (če ni soglasnega pristanka) sprejeti poseben dnevni red, določiti čas za debatiranje, razmotrivanje o dodatkih in še več drugega. To pa posredno opozicije, je predlagal, da bi zbornice takoj prešla na razpravo o resoluciji. Tedaj se je oglašil Bernard z: "Jaz ugovarjam." S tem je zavlekel proces sprejetja resolucije za dve ur, kar je zadostovalo ladji Mar Cantabrica, da jo je odkurila iz ameriških voda (ki se nahaja 3 milje od obrežja). Pravila namreč zahtevajo, da je treba v takih slučajih (če ni soglasnega pristanka) sprejeti poseben dnevni red, določiti čas za debatiranje, razmotrivanje o dodatkih in še več drugega. To pa posredno opozicije, je predlagal, da bi zbornice takoj prešla na razpravo o resoluciji. Tedaj se je oglašil Bernard z: "Jaz ugovarjam." S tem je zavlekel proces sprejetja resolucije za dve ur, kar je zadostovalo ladji Mar Cantabrica, da jo je odkurila iz ameriških voda (ki se nahaja 3 milje od obrežja). Pravila namreč zahtevajo, da je treba v takih slučajih (če ni soglasnega pristanka) sprejeti poseben dnevni red, določiti čas za debatiranje, razmotrivanje o dodatkih in še več drugega. To pa posredno opozicije, je predlagal, da bi zbornice takoj prešla na razpravo o resoluciji. Tedaj se je oglašil Bernard z: "Jaz ugovarjam." S tem je zavlekel proces sprejetja resolucije za dve ur, kar je zadostovalo ladji Mar Cantabrica, da jo je odkurila iz ameriških voda (ki se nahaja 3 milje od obrežja). Pravila namreč zahtevajo, da je treba v takih slučajih (če ni soglasnega pristanka) sprejeti poseben dnevni red, določiti čas za debatiranje, razmotrivanje o dodatkih in še več drugega. To pa posredno opozicije, je predlagal, da bi zbornice takoj prešla na razpravo o resoluciji. Tedaj se je oglašil Bernard z: "Jaz ugovarjam." S tem je zavlekel proces sprejetja resolucije za dve ur, kar je zadostovalo ladji Mar Cantabrica, da jo je odkurila iz ameriških voda (ki se nahaja 3 milje od obrežja). Pravila namreč zahtevajo, da je treba v takih slučajih (če ni soglasnega pristanka) sprejeti poseben dnevni red, določiti čas za debatiranje, razmotrivanje o dodatkih in še več drugega. To pa posredno opozicije, je predlagal, da bi zbornice takoj prešla na razpravo o resoluciji. Tedaj se je oglašil Bernard z: "Jaz ugovarjam." S tem je zavlekel proces sprejetja resolucije za dve ur, kar je zadostovalo ladji Mar Cantabrica, da jo je odkurila iz ameriških voda (ki se nahaja 3 milje od obrežja). Pravila namreč zahtevajo, da je treba v takih slučajih (če ni soglasnega pristanka) sprejeti poseben dnevni red, določiti čas za debatiranje, razmotrivanje o dodatkih in še več drugega. To pa posredno opozicije, je predlagal, da bi zbornice takoj prešla na razpravo o resoluciji. Tedaj se je oglašil Bernard z: "Jaz ugovarjam." S tem je zavlekel proces sprejetja resolucije za dve ur, kar je zadostovalo ladji Mar Cantabrica, da jo je odkurila iz ameriških voda (ki se nahaja 3 milje od obrežja). Pravila namreč zahtevajo, da je treba v takih slučajih (če ni soglasnega pristanka) sprejeti poseben dnevni red, določiti čas za debatiranje, razmotrivanje o dodatkih in še več drugega. To pa posredno opozicije, je predlagal, da bi zbornice takoj prešla na razpravo o resoluciji. Tedaj se je oglašil Bernard z: "Jaz ugovarjam." S tem je zavlekel proces sprejetja resolucije za dve ur, kar je zadostovalo ladji Mar Cantabrica, da jo je odkurila iz ameriških voda (ki se nahaja 3 milje od obrežja). Pravila namreč zahtevajo, da je treba v takih slučajih (če ni soglasnega pristanka) sprejeti poseben dnevni red, določiti čas za debatiranje, razmotrivanje o dodatkih in še več drugega. To pa posredno opozicije, je predlagal, da bi zbornice takoj prešla na razpravo o resoluciji. Tedaj se je oglašil Bernard z: "Jaz ugovarjam." S tem je zavlekel proces sprejetja resolucije za dve ur, kar je zadostovalo ladji Mar Cantabrica, da jo je odkurila iz ameriških voda (ki se nahaja 3 milje od obrežja). Pravila namreč zahtevajo, da je treba v takih slučajih (če ni soglasnega pristanka) sprejeti poseben dnevni red, določiti čas za debatiranje, razmotrivanje o dod

LOJZE NOVAK:

Slap in Slapljani

Kausov oče je bil slapljanski Meksiknjar, ki se je prav na čuden način rešil gotove smrti v Mehiki. Pripovedoval je, kako so jih peljali na morišče. Ženske so iz strašnega sovražja do Avstrije vpile kakor zveri, jih polivalo z nesnago, gnojnicem in jih obmetavale z raznimi predmeti, dokler niso prispevali na prostor, kjer so bile jame že izkopane. Ob te so jih postavili in čakali, da pridejo streleci ki jih bodo postrelili. Bil je velik naval radovednežev, ki so stali prav blizu na smrt obsojenih. Kaus, ki je bil zelo simpatičen fant, je stal ob skrajni levici čete. Ozri se je malo na levo, v gnečo radovednežev, in je zapazil da mu nekdo z roko ob nogi maha, v znaku naj uide mimo njega v gnečo. "Kar zaneslo me je k njemu." Sklonil sem se na vse štiri, in sem se mimo nog izplazil iz gneča, pri čemer so me kar rimili z nogami, da bi mi beg uspel kar mi tudi je. Cloveka dobrata nikoli ne zapusti; človek je le človek" je pravil na stara leta Kausov oče: "Eden je pokazal istko dobre, pa se je vnel plamen dobre v prej takoj divjih ljudeh. Prav porivali in suvali so me, da sem hitreje prišel na varno." Potikal se je po gozdovih. Dobri ljudje so preoblikovali in je potem na nekem parniku l. 1867. kot kuvelc stečno prispel spet v Evropo, domov, v ljubljene Slape.

S Francetom Kosancem, so lovili vsi njegovi sorodniki, vti Slapljani, pozneje tudi sin Janče. Ribari je France več deset let in učakal starost okrog 45 let. Potegnil je na suho 45 učinkovitosti; kakor je pripovedoval: "Narobe toliko, kolikor jih je potegnil na suho moj oče." Od svakog je imel najrajši Bezovca, ker se je lahko šalil z njegovo neokretnostjo pri ribolovu. Bezovec ni bil pristavljen, zato tudi ne kaže sprejeti ribič. Bezovčev oče se je priženil v Slape iz Bizovika in hiša je dobila po njem novo hišno ime "Pri Bezovcu," pisal pa se je za Hribarja.

Za mnogo ribiških družin v Slapah so se začeli hudi časi, ko so "dohtari" in druga gospoda izdrževali ribolov. Stali so pred nerazumljivim dejstvom, da ne bodo smeli več loviti rib. Se kot tlačani so si lovili rib po vsej volji, po osvoboditvi iz tlačenja so postali zakupniki ribolova, ki jim je donašal lep zasluzek. Kosanci, ki so lovili več sto let, naj bi ne smeli loviti? Ta zagotek jih je ostala nerešena. Prav težko so se udali v novi položaj in le polagoma so začeli vestneje opraviti.

LIFE'S BYWAYS

deli po bratovsko z njimi. Zdaj se je k njemu preselil stari mizar Johan in kar dobro se mu godi pri Jančetu. S svojim posestvom in z dohodki Janče ne razpolaga več saj mu za to tudi ni kdo ve kaj. Posebnih živiljenjskih dobrov ne zahteva. Le svoboda in ribolov sta mu vse. Janče je znan daleč naokoli in vse ga ima rado in deli z njim kruto usodo, ki mu zdaj preprečuje nalogo, za katero ga je poklicala v živiljenje. Ko je neko spet stal pred ljubljanskimi sodniki ga je sodniček vprašal:

"Janče, kolikokrat pa ste bili zaprati zaradi ribolovske tatvine?"

"Ne vem, si nisem zamerjal."

"Vam bom pa jaz povedal. 14 krat."

"Že mogoče."

"Janče, saj vendar veste, da ne smete loviti, da je to tatvina in da Vas moramo kaznovati, nehaite že vendar, saj nimate pravice loviti."

"Kdo pa more to reči, da nimam pravice, saj sem bil za to rojen!"

"Tu v knjigi stoji zapisano, da ne smete loviti."

(Dalje prihodnjič)

Pev. zbor "Kanarčki"

Dne 10. januarja bo priredil mladinski pevski zbor Kanarčki svoj koncert v Slovenski Delavske Dvorani na 10814 Prince Ave.

Že dolgo časa se pripravljam za ta koncert in vem, da bo vam vsem veselje poslušat mladino, ko pojemu preljubljene pesmi v našem materinem jeziku.

Naš povodnjem nam je prekrbel lepe pesmi katerih pojemam po vsej vseselju. Razdal je tudi sole in dute, katerih je precej v bodo tudi dobro izvršeni.

Vsek koncert ki ga priredi kakšen mladinski zbor, je govorov obiskan po kakemu Kanarčku in zato prosimo, da tudi drugi zbori pridejo nas poslušati. Godbo bomo imeli tudi dobro. Se vidimo v nedeljo, 10. januarja.

Kanarček, Albina Kodek

FLAISMAN CAFE

6400 St. Clair Ave.

nam naznanja, da bo v petek 8. januarja igrал ZBOR ZAGREB — vti dobrodošli. — V soboto večer 9. januarja se bo serviral kokoški paprikaš in bo igral J. Šulen orkester. — Se toplo priporočamo za obilen obisk.

John in Louise Flaisman

Ne bodite sužnji neprebave

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Želodčno
zdravilo
iskreno
priporočano

— Pišite po brezplačen vzorec —
Triner's Bitter Wine Co.
544 S. Wells St., Chicago, Ill.
Send me a free sample.

Name _____
Address _____

ŠKRAT

(Dalje z 2. strani)

vilno. Kot ta-le kolona na pri-

Ampak kot zdravilo zoper krok je študiranje slovnice imenito sredstvo, ki ga vsem toplo priporočam. Ko sem namreč listal skozi orumence liste čestitljive Janežičeve slovnice, je moje motno oko obvisalo na glavju, ki je obravnavalo besede naše mile materinščine, ki smo si jih tekem stoljetj vzeli na posodo od drugih narodov. Slovničarji jim pravijo "tuje". In tu sem naletel na naravnost čudovita odkritja.

Poslušajte in strmite!

Budalo je turško, burkle so latinske, burič je italijanski, bisaga je grška, bilje so latinske, katero sicer ni imenoval z imenom, da je njegova dolžnost, da z liberalnim tolmačenjem ustavne pomaga kongresu in administraciji rešiti pereče gospodarske in socialne probleme, ne pa zavirati delo kongresa in vlade z ozkorskim tolmačenjem usta-

ve. "Poslovanje naše demokracije se ne sme ogrožati z zanjanjem bistvene moći prostovlade!" je poudaril predsednik.

Problemi, pred katerimi je stala dežela marca l. 1933, so bili mnogo resnejši, kakor so bili videti na pogled, je dejal predsednik. Dežela ni doživel sama najhujši gospodarski polom v svoji zgodovini, temveč je ljudstvo turška, šema pa nemška. Opočo smo dobili pri starih Nemcih, koruzo pa pri Turkih. In naše niso samo hlače, ampak tudi irno so nam dali Latinici.

Ampak najbolj mi je zaprla sapo ta-le: Jaz in ti in vti drugi pošteni Kranjeci, ki dekleta stemamo, jih ne štemamo po naše, ampak po laško-latinsko. Tudi ta je "tuja", potem pa si človek pomagaj, či si moreš. "Hej, Slovani, kje so naše meje?" je s hri pavim navdušenjem prepeval rojak na Novega leta dan, ko je na vse zgodaj zjutraj majanje meril glavno ulico naše dične metropole na obo kraja. In prav je imel!

N. R. A. je bila dobra, križ je bil le, da si je naložila pretežko bremo. Toda samo kongres ima moč odločati, kaj naj ostane in kaj je treba odpraviti.

Na drugi strani pa je samo predsednik odgovoren za izvrševanje kongresnih sklepov. Ker je nastala potreba modernizirati oblikam, ki zahtevajo od ljudstva tako globoko v gospodarsko krizo, kakor je dejanski za-

ROOSEVELT OPORAŽAJA NA VOLJO LJUDSTVA

(Dalje s 1. strani)

njam ni moglo niti sanjati in da so tedaj, ko so sestavljali usta-

vo, imeli v mislih in pričakovali, da bo tako liberalno tolmačena, da bodo imeli prihodnji kon-

gresi enako relativno oblast nad novimi problemi dežele, kakršno so oni dali kongresu tedanjega časa nad problemi tistih dni.

Vse ustavne težave, s katerimi smo imeli opravka, so posledice ozkorskega tolmačenja; če u-

stava pravilno tolmačimo, nam

lahko služi za orodje napredka

in ne kot sredstvo za preprečenje akcije.

Predsednik je s temi besedami na nedvoumen način opomnil zvezno vrhovno sodišče,

katero sicer ni imenoval z imenom, da je njegova dolžnost, da z liberalnim tolmačenjem ustavne pomaga kongresu in administra-

ciji rešiti pereče gospodarske

in socialne probleme, ne pa

zavirati delo kongresa in vlade

tako začeti reševati.

Toda ni dovolj za demokratijo vlad, da gleda, da se vrte kolesje industrije in da imajo ljude delo in zasluge; njena naloga je, da pomaga kar največ mogoče državljanom, zlasti najpotrebenjšim, da si izboljšajo živilske razmere, ohranijo vso potrebitno svobodo in dosežejo gospodarsko gotovost

in priložnost za razvedrilo in kulturno izživljanje. Od tega cilja smo še zmerom daleč. Pred nami so še daleč segajoči problemi, katere bo moral demokracija rešiti, ako se bo hotela smatrati uspešno.

Nato je predsednik opozoril, da milijoni Američanov še vedno žive v brlogih, ki so gnezda bolezni in ki ogrožajo zdravje bodočih generacij, in na problem, ki ga predstavljajo milijoni najeminskih farmarjev. Tudi ta dva problema bo treba takoj začeti reševati.

Predsednik je dalje poudaril, da smatra, da je nemogoče, da bi se dalo doseči dostenje deželne razmere in mezde, in poslene dohodke za poljedelca potom istočasne akcije posameznih držav. Takisto je nemogoče na ta način preprečiti monopol, nepošteno konkurenco in špekuliranje. Škušnje se dovolj jasno pokazalo, da lahko opravi to delo samo zvezna vlada.

Ce bila zvezna vlada l. 1931 podvzela korake, ki jih je podvzela l. 1933 pod njim (Rooseveltom), bi dežela nikdar ne zazgazila tako globoko v gospodarsko krizo, kakor je dejanski za-

gazila. N. R. A. je bila dobra, križ je bil le, da si je naložila pretežko bremo. Toda samo kongres ima moč odločati, kaj naj ostane in kaj je treba odpraviti. Na drugi strani pa je samo predsednik odgovoren za izvrševanje kongresnih sklepov. Ker je nastala potreba modernizirati oblikam, ki zahtevajo od ljudstva tako velike osebne žrtve

(fašizem, komunizem). In Amerika zahteva. In nalogi vseh treh vej zvezne vlade je, da složno deluje v tej smeri.

"Amerika mora gledati, da bo demokracija v njenih mejah uspevala!"

August Kollander

6419 ST. CLAIR AVENUE

v Slovenskem Nar. Domu

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parniške;

POSILJA denar v staro domovo točno in po dnevnih ce-

nas;

OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi ju-

goslovanske znamke.

preskrbi

Zavarovalnino proti

OGNU, TATVINI, AV-

TOMOBILSKIM NESRE-

ČAM itd.

pravljic

Janko N. Rogelj

6401 Superior Ave.

Pokličite:

ENDICOTT 0718

HENDERSON 1218

Pristopajte k Cankarjevi ustanovi in naročajte se na "Cankarjev glasnik". Pokažite, da naprednjaki ne znamo same govorti, temveč tudi ustvarjati. kadar se za nekaj zavzememo! Pokažimo, da smo še krepki in žili in se ne mislimo še podati reakciji!

Kidneys Must Clean Out Acids

The only way your body can clean out acids and poisonous wastes from your blood is thru 9 million tiny delicate Kidney tubules, which are about as fine as a hair. If functioning Kidney or Bladder disorders make you suffer from Getting Up Nights, Nausea, Headaches, Dizziness, Rheumatic Pains, Acid Urine, Burring, Smarting or Itching, don't take any medicine, but take a prescription called Cystex (Gise-Tex). Works fast, safe and sure. In 48 hours it must bring new vitality and is guaranteed to do its work. Money back on return of empty package. Costs only 50¢ a day at druggists and the guarantee protects you.

OLD PEOPLE find way to keep breath wholesome

Halitosis (bad breath) quickly yields to Listerine, safe antiseptic and deodorant

Either because of stomach disturbances, food fermentation, or the wearing of false teeth, old people frequently have halitosis (bad breath). No wonder others consider them a nuisance.

But now Science has found that the regular use of Listerine will often overcome offensive mouth odors due to the fermentation of tiny bits of food on mouth, teeth, and dental plate surfaces.

This safe antiseptic and quick deodorant works quickly. It cleanses mouth, teeth, and even surfaces. Halts fermentation and putrefaction, a major cause of odors, and then counteracts the odors themselves.

Try using Listerine every two or three days. See how much more wholesome it leaves your mouth. How it sweetens your breath. Lambers Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.

Don't offend others - Check

halitosis with LISTERINE

SEZNANITE JAV-

NOST Z VAŠO TR-

Carica Katarina

Zgodovinski roman

— Kadar pa vidim twoje oči, — reče Elizabeta in prime lepo deklico za roke, — se mi zdi, da gledam dve svetli zvezdi na nebu, — prva zvezda pomeni ljubezen, — druga pa upanje!

— Če pa tako misliš, — vzklinke Lalinka, — ostani pri nas! Skupaj bova živel, vedno si bova dobri prijateljci!

— Da, ostani pri nas, — reče sedaj tudi mladi Dany, — prisegam ti, da ti bom zvest prijatelj, ki te bo branil pred vsakim sovražnikom in pred vsako nevarnostjo!

Zvezda ljubezni, — zvezda upanja, — primerjala si oči moje Lalinke z zvezdami, zato te bom vedno branil!

Poglavar ciganov pokliče svojo četo iz sobe. Dany in stara ciganka sta odšla zadnja in sta zaprla vrata za seboj.

— Ali ljubiš Danyja? — vpraša Elizabeta mlađo deklico, ko sta ostali sami.

— Ljubim ga, — odvrne lepa ciganka, — kakor ljubiš ti — svojega Potemkinja!

Elizabeta se zdrne, začudeeno je motrila Lalinko.

— Ti veš mojo tajnost? — vzklinke naposled Elizabeta.

— Slišala sem njegovo ime, ko si spala. — Mnogo si govorila o njem v sanjah, bledlo se ti je od vročine.

— Če ga tako ljubiš, — zahita Elizabeta, — ti želim iz vsega sreca, da boš z njim srečna.

Naj vaju nikdar ne zaloti nesreča, — da bi vaju nikdar ne razdržile sovražne sile kakor Elizabeto Voroncov in Aleksandra Potemkina, ki sta mislila, da sta neločljivo združena!

Draga Lalinka, bodi z njim srečna!

In Elizabeta objame lepo ciganko, tudi Lalinka je zahitala — deklici sta se poljubili, — od tega trenutka sta si bili prijateljci.

Tako je minul ves dan.

Lalinka in Elizabeta sta se pogovarjali, ko pa je stopil zvezčer poglavar ciganov v sobo, da bi slišal Elizabetin odgovor, ni našel več deklice v postelji, bila je že preoblečena v — ciganiko.

Lalinka ji je prinesla obliko, — rdečo suknjo, belo srajco ki se je tesno oprijemala njenih prsi, temne nogavice in majhne čeveljčke, — vse to je Elizabeti prekrasno pristojalo. Bila je sedaj še mnogo lepša, kakor kadarkoli poprej.

— Odloči se, Elizabeta, — vzklinke poglavar ciganov in ponudi Elizabeti roko. — Ali hočeš postati ciganka? Ali hočeš potovati z nami po širnem svetu?

— Hočem, hočem! — vzklinke Elizabeta Voroncov. — Lju-

Brezplačna farma

Brezplačno se odda 80 akrov farmo s vsemi potrebnimi poslopji, v doberem stanju, vzhodno od Clevelandu na R. 85, poleg šole in pošte. Zemlja je v lepi legi. Jako pripravno za Slovence ali Hrvata, kateri mora danes plačevati najemnino od farme. Za pojasnila se obrnite, ali pišite na:

M. Klemen
16119 Waterloo Road
Cleveland, O.

Odda se

V najem se odda 4 sobe, spodaj, nizka najemnina. — 965 Addison Road.

dje so napravili iz mene ciganko — usoda mi je namenila, da bom potoval z brezdomci po svetu, — naj bo, — potovala bom z vami, zvest bom na vsemi vaših pustolovščinah in čustvih. — Nikdar ni izkorščal svojega vpliva na carico Katarino, da bi drugim škodoval, sebe pa oboगatil.

Poglavar ciganov ji prisrčno stisne roko, starka pa jo poljuje na čelo.

Uro pozneje je odšla povorka ciganov iz krčme "Grozna mrtvašnica" — njih število pa je bilo sedaj za eno osebo večje.

156. POGLAVJE

Subov na višku svoje moči in njegov konec.

Platon Subov se je naselil v petrograjskem zimskem dvoru.

Platon Subov se je udomačil v sobah, kjer je nekoč živel Aleksander Potemkin, kjer je carica Katarina občudovala njeno lepoto in prezivljala srečne trenutke svoje ljubezni.

Sedaj je postal Platon Subov gospodar teh sob.

Da, sedaj je prispel na cilj, sedaj je dosegel to, za čemer je častihlejni mladenič že zdavnaj hrepelen.

Slučaj ga je pripeljal v carino bližino, njegove intrige in načrti so se mu posrečili, znali je carico opozoriti nase, znali si je pridobiti njeno naklonjenost in se povzpeti do najvišje moči v Rusiji.

Takrat je caričin miljenec v obalo, sum pa je takoj padel na mladega kneza Gragorskega.

Poklicasti so ga pred sodiščem, ki ga je obsodilo na smrt.

Carica sicer ni rada obsojala plemičev na smrt, v tem slučaju pa si ni mogla kaj, da bi ne podpisala smrtna odsodba.

Ves narod je zahteval najstrožjo kazn, radi tega surovega, brutalnega in nečloveškega dejanja.

Tedaj je pripravil nekega dne stari knez Gragorski v prestolno mesto Petrograd.

Knez je obiskal Potemkina.

Caričin miljenec ga je sprejel, med pogovorom pa mu je stari knez Gragorski dejal:

— Jaz imam tri velika posestva, o katerih pripovedujejo, da so najlepša v vsej Rusiji.

Ni minilo dolgo in Platon Subov se je povzpel do moči, kakršne ni imel niti Gregor Orlov.

Ves dvor je trepetal pred tem človekom.

Ljudje, ki so se vedno upirali proti Aleksandru Potemkinu, ki jim ni storil nikdar ničesar zažalega, so se morali sedaj uklanjati volji tega človeka, tega mladeniča, ki je bil še hujši tiran, kakor nekoč grof Gregor Orlov.

S tem pa ni rečeno, da Aleksander ni imel toliko moči, kakor mali Subov, da, tudi Potem-

Pečlar išče stanovanje

dve opremljeni sobi ali večjo sobo z uporabo kuhinje (zjutraj, zvezčer in ob nedeljah), pri mirnih ljudeh v Collinwoodu. Pustite naslov pri "Enakopravnosti", 6231 St. Clair Ave., telefon HEnderson 5311 in 5312.

Lepi prašiči

od 150 do 500 funtov težki, živi ali zaklani, se dobijo pri Anton Babiču, Hubbard Rd., Madison, Ohio.

Oblašajte v —
"Enakopravnosti"

kin je bil mogočna osebnost na dvoru, vendar pa tega ni hotel nikdar izkorščati.

Aleksandru Potemkinu je pripadalo Katarinino srce, on je vzbudil v njem plemenita in čista čuvstva. Z lahkotu bi vladal carici, če bi le hotel, kakor je to nekoč delal nenasilni Gregor Orlov, in kar je sedaj poskušal mladi Platon Subov.

Toda Aleksander Potemkin ni hotel uporabljati nedovoljenih sredstev.

Nikdar ni izkorščal svojega vpliva na carico Katarino, da bi drugim škodoval, sebe pa oboगatil.

Poglavar ciganov ji prisrčno stisne roko, starka pa jo poljuje na čelo.

Uro pozneje je odšla povorka ciganov iz krčme "Grozna mrtvašnica" — njih število pa je bilo sedaj za eno osebo večje.

156. POGLAVJE

Subov na višku svoje moči in njegov konec.

Platon Subov se je naselil v petrograjskem zimskem dvoru.

Nikdar se ni lotil ničesar, s čemer bi Katarino prevaral, nikdar ni storil ničesar, kar bi moglo carici škodovati.

Klub temu pa so se mu mnogokrat nudile sijajne ponudbe.

Nekoč se je nahajala neka odlična obitelj, ki je uživala globoko spoštovanje, v veliki zadrugi.

Sin te rodbine je bil častnik caričine telesne straže. Nekega dne pa je ubil svojo ljubico, ki je živila z njim.

Ni se hotel poročiti z njo, čeprav mu je rodila dvoje otrok, da pa se bi je znebil, je sklenil, da bo spravil s sveta.

Nekega dne sta šla na izpred hod, šla sta iz mesta ob obali Neve, naenkrat pa je častnik planil na svojo ljubico, jo zadušil in jo vrgel v Sibir.

Toda valovi so vrgli truplo na obalo, sum pa je takoj padel na mladega kneza Gragorskega.

Poklicasti so ga pred sodiščem, ki ga je obsodilo na smrt.

Carica sicer ni rada obsojala plemičev na smrt, v tem slučaju pa si ni mogla kaj, da bi ne podpisala smrtna odsodba.

Ves narod je zahteval najstrožjo kazn, radi tega surovega, brutalnega in nečloveškega dejanja.

Tedaj je pripravil nekega dne stari knez Gragorski v prestolno mesto Petrograd.

Knez je obiskal Potemkina.

Caričin miljenec ga je sprejel, med pogovorom pa mu je stari knez Gragorski dejal:

— Jaz imam tri velika posestva, o katerih pripovedujejo, da so najlepša v vsej Rusiji.

Ni minilo dolgo in Platon Subov se je povzpel do moči, kakršne ni imel niti Gregor Orlov.

Ves dvor je trepetal pred tem človekom.

Ljudje, ki so se vedno upirali proti Aleksandru Potemkinu, ki jim ni storil nikdar ničesar zažalega, so se morali sedaj uklanjati volji tega človeka, tega mladeniča, ki je bil še hujši tiran, kakor nekoč grof Gregor Orlov.

S tem pa ni rečeno, da Aleksander ni imel toliko moči, kakor mali Subov, da, tudi Potem-

kin je bil mogočna osebnost na dvoru, vendar pa tega ni hotel nikdar izkorščati.

Nagovori carico, Aleksander Potemkin, da bi uničila smrtno odsodo in jo spremeniла v pregnanstvo v Sibirijo, za to uslužno je to zvezko.

V Rusiji je bilo mnogo ljudi, ki so Aleksandru Potemkina blagoslovljali, kakor pa se je pozneje pokazalo, mu vse ti blagoslovni niso mnogo pomagali.

Platon Subov je živel popoloma drugače.

Ko je začutil, da ima vse oblast v svojih rokah, je zavladala v zimski palači korupcija.

Ruski uradniki so bili za vladanja carice Katarine vse brez razlike podkupljivi.

Ta podkupljivost pa je bila že davno razširjena med njimi, nihče ni mogel tega preprečiti, samo en človek je nekoč živel, ki je znal gospodariti tem ljudem, to pa je bil Peter Veliki.

Toda Peter Veliki je samo z največjo brezobzirnostjo mogel dosegiti svoj cilj, — z uradnik, ki so se dali podkupiti, ni imel najmanjšega sočutja, za njih podkupljivost jih je strašno kazoval.

Kadar je dognal, da je kateri uradnik podkupljiv, ga je takoj odustrel, za kazen pa ga ni poslal v Sibirijo, temveč kar enostavno — na morišče.

Peter Veliki je spoznal, da more vladati ruskemu narodu.

Stari knez je s solzami v očeh odšel iz sobe, ko pa se je vrnjal domov, je svojim dejal:

— Ta Potemkin ni človek, to je angel!

Potemkin je videl solze v očeh starega kneza.

Še istega dne je govoril s carico o slučaju Gragorskih, in rezultat tega pogovora pa je bilata, da je carica obsojila mladega kneza na desetletno prisilno delo v Sibiriji in uničila je smrtno odsodo.

Tako vsaj staremu knezu Gragorskemu ni bilo treba objektivati smrtni svojega edinega sina.

Ne, Aleksander Potemkin ni bil podkupljiv, nikdar si ni pridobil prostora na smrt.

Kar je carica Katarina darovala, je vzel, vestno je oskrboval svoja linjetja, z denarjem je pampetno gospodaril, tako da ni imel ničesar, kar bi si bil pridobil na nepošten način.

Kadar pa so prišli k njemu srami, berači, vdove in sirote državnih uradnikov, da bi ga prosili, naj govoriti s carico, da bi jim pomagala, jih je po navadi dejal:

— Carice ne smem motiti s takšnimi prošnjami, — ona mora misliti na več važnejših stvari. — Kdor vlada Rusiji, se ne sme baviti s takšnimi malenkimi kostmi in se ustavljanati ob njih.

Klub temu pa ne boste odšli brez vsake podpore, — jaz vam bom izplačal vašo pokojino, vam pa bom dal večjo vsoto ki vas bo rešila iz stiske.

Vsakdo je torej lahko dosegel, kar je želel, samo, če je imel toliko denarja, da je lahko podkupil Platona Subova.

Subov pa je bil lakomen na zlato, kakor nihče.

Niso mu bili dovolj mnogobrojni bogati darovi, s katerimi ga je obispala carica in katere si je z laskanjem pridobil, — hotel je postati še bolj bogat, hotel je imeti vedno več, — radi tega se mu niso studili tudi

najostudnejši in najnižji posli.

Pisatelji tedanje dobe pravijo, da je ta mali Platon Subov

zaslužil več, da mu je sleherni dan prinašal več dobička, kakor vsem petrograjskim trgovcem skupaj.

(*Dalej prihodnjic*)

Oblašajte v —
"Enakopravnosti"